

Macromedia Fireworks Xara Xtreme

Vektor, nebo bitmapa?

Práce s grafikou byla ještě donedávna vyhrazena jen úzké skupině uživatelů, disponujících drahým hardwarem i softwarem. Tato doba už je naštěstí pryč a grafice se může věnovat doslova každý. Podívejme se na dva zajímavé a cenově dostupné zástupce grafických programů – na editory Macromedia (dnes už Adobe) Fireworks a Xara Xtreme.

Text: Tomáš Vostrý

První rozhodnutí, které čeká každého zájemce o práci s grafikou, je spojení s výběrem typu grafického programu. Vybrat můžeme ze dvou kategorií – z vektorových a bitmapových editorů. Zatímco vektor uvítají ti, kdo potřebují pracovat s geometrickými tvary, které lze matematicky popsat (odtud použití vektorů v názvu), bitmapa bude bližší všem, kdo mají rádi volnost – v tomto případě je totiž obrázek popsán sadou bodů (pixelů) a kreativita uživatele tak není nikterak limitována. Je tedy zřejmé, že vektorový editor použijeme například při tvorbě pozvánek, plakátů či schémat, naopak bitmapové editory naleznou uplatnění spíše při úpravách digitálních fotografií či při tvorbě koláží. Typickým zástupcem kategorie vektorových editorů je u nás dobře známý CorelDRAW, mezi bitmapovými editory již dlouhou dobu vedou Adobe Photoshop.

V poslední době dochází k postupnému srůstání obou kategorií. Bitmapové editory obsahují nástroje pro práci s vektorovými objekty (viz cesty ve Photoshopu), naopak vektorové editory umožňují pracovat s vloženými bitmapovými obrázky i exportovat dílo

do bitmapových formátů, což bylo vyvoláno zejména požadavky tvorby grafiky pro web. Vzniká tak specifická skupina vektorových editorů, která uživatelům nabízí i řadu funkcí z „druhého břehu“. Do ní patří i programy Fireworks a Xara Xtreme.

Fireworks

Macromedia Fireworks jistě dobře znají ti, kdo pracovali s editorem webových stránek Dreamweaver. Vzhledem k tomu, že oba programy pocházejí ze stejné vývojářské dílny, je samozřejmé, že jsou provázány, jak je to jen možné. Primární cílovou platformou Fireworks je tvorba grafiky pro web, proto lze kromě elementárních vektorových objektů na připraveném obrazovém základu (např. bitmapovém obrázku) vytvářet i tzv.

MACROMEDIA FIREWORKS

Minimální požadavky: Pentium II 800 MHz, 256 MB RAM, 880 MB na HDD, Windows 2000 a vyšší

Výrobce: Adobe, San Jose, CA, USA

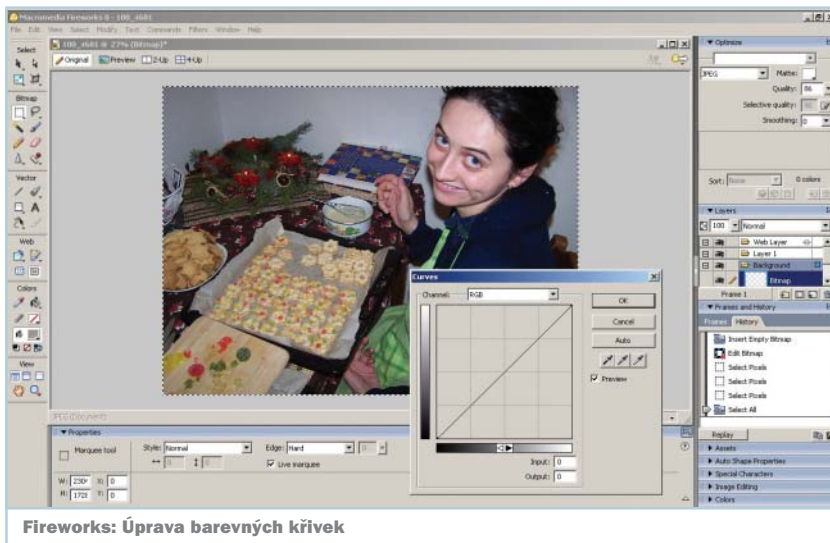
Cena: 299 USD (7173 Kč)

slices, tedy části, do nichž bude následně obrázek rozdělen, aby mohl být ve formě tabulky složen na webové stránky. Další specialitou jsou tzv. hotspots, tedy aktivní oblasti pro tvorbu obrázkových map. Ve Fireworks lze také bez nutnosti psaní jediné řádky kódu vytvořit vyskakovací (pop-up) menu pro navigaci mezi stránkami. Z editačních funkcí nechybí podpora práce s vrstvami, bez níž si nelze představit tvorbu složitější grafických kreseb, ani funkce pro aplikaci bitmapových efektů (i od třetích stran ve formátu Photoshop Plug-In).

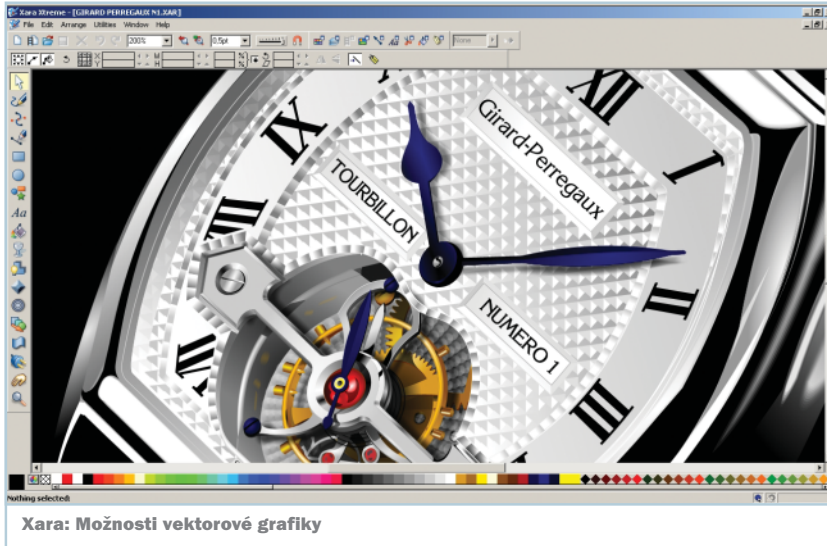
Možnosti exportu se pochopitelně soustředí zejména na webové formáty, pro které program nabízí specifické funkce náhledu s možností změny kompresního poměru formátu JPG či výběru složek palety u formátu GIF. Pokud využijeme i specifické funkce pro tvorbu grafiky pro web (např. zmiňované slices či hotspots), editor vygeneruje i potřebný kód HTML. Pro hromadné úpravy je k dispozici funkce *Batch Process*, jíž lze upravovat větší množství obrázků doslova stiskem jednoho tlačítka. Díky podpoře skriptování lze funkce programu v podstatě libovolně rozšiřovat, navíc výrobce na stránkách služby *Fireworks exchange* nabízí řadu rozšiřujících funkcí volně ke stažení.

Xara Xtreme

Editor Xara Xtreme je ukázkou toho, že samotná kvalita programu nestačí, pokud za ní nestojí podpora velké firmy či výkonné marketingové oddělení. I když je v mnoha ohledech unikátní, širokou uživatelskou základnou bohužel nedisponuje. Tím, co Xaru odlišuje od ostatních vektorových editorů, je především její výkonné vykreslovací jádro. Přestože by se mohlo zdát, že ve světě gigahertzových procesorů tento fakt nehraje významnější roli, opak je pravda. Žárným příkladem je aplikace efektu průhlednosti, který je v Xare otázkou několika milisekund; konkurence buď podobnou funkci nenabízí (Fireworks), či její aplikace trvá velmi dlouho. Stačí se podívat na ukázky obrázků, které jsou k dispozici na webových stránkách Xary, a je jasné, že tento editor je určen především pro kreativní uživatele. Kromě nezbytného vektorového jádra, které nabízí funkce pro tvorbu elementárních vektorových

Fireworks: Úprava barevných křivek

Xara: Možnosti vektorové grafiky

→ objektů, obsahuje i nástroje pro tvorbu uživatelsky definovaných výplní, efektů průhlednosti či měkkých stínů. Celý program prostupuje snaha o vyhlazování, čímž však není myšlena pouze kvalita zobrazení, ale i vlastní tvary. Patrné je to například u nástroje *Freehand tool*, jehož pomocí lze kreslit křivku „od ruky“, přičemž program se podle zvoleného stupně přesnosti snaží vyhladit její tvar. Také funkce zoom s vyhlazováním počítá, takže i když zvětšíme obrázek až na hodnoty blízké se k desítkám tisíc procent, obrysy objektů zůstávají hladké. V tomto ohledu má tedy Xtreme v porovnání s Fireworks navrch.

V čem má Xara naopak co dohánět, to jsou bitmapové funkce. I když obsahuje komponentu *Bitmap editor*, ani zdaleka nemůže konkurovat možnostem programu Fireworks. V Xtreme nenajdeme funkce pro práci s barevnými úrovněmi či křivkami, na

obrázek lze aplikovat jen elementární operace, jako jsou úpravy jasu, saturace barev či odstranění jevu červených očí. Na druhou stranu je práce s těmito funkcemi velice intuitivní a pro řadu uživatelů bude jejich počet dostačující. Podobně jako u Fireworks i zde lze funkčnost programu rozšiřovat pomocí plug-in modulů třetích stran – i Xtreme podporuje formát Photoshop Plug-In.

Blíží se finále

Pokud čekáte jasnou odpověď na otázku, který program je lepší, asi vás zklamu. Jak už je ostatně patrné z předchozích řádků, každý z programů má trochu jiné zaměření a ve finále bychom tak porovnávali pověstně „hrušky s jablky“. Bitmapové kořeny programu Fireworks jej předurčují pro práci s bitmapovou grafikou, tedy všude tam, kde zdrojem obrázku je digitální fotoaparát či skener. Díky vektorovým funkcím a přede-

XARA XTREME

Minimální požadavky: Pentium, 128 MB RAM, 20 MB na HDD, Windows 98/Me/2000/XP

Výrobce: Xara Group, Hemel Hempstead, VB

Cena: Cena: 89 USD (2135 Kč)

vším podpoře webových formátů lze výsledek grafických kreací použít na webových stránkách, pro webdesignéry bude také velkým kladem provázanost s editorem Dreamweaver. Zkušení uživatelé jistě ocení možnosti skriptování a funkci *Batch Process*, díky níž je úprava velkého množství souborů hračkou.

Naproti tomu program Xtreme je vhodný pro kreativní uživatele, kteří nechtějí pouze retušovat nafocené snímky, ale láká je tvorba vlastní grafiky. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že i uživatel, který dosud s programem nepracoval, je schopen během několika málo minut vytvořit působivou koláž, kterou lze následně použít například i na webové stránce. I když je program Xtreme už od začátku navržen jako vektorový editor, manipulaci s bitmapovou grafikou pro účely kreativní práce zvládá bez problémů. Cenné body však ztrácí při komplexnější úpravě vložených bitmapových obrázků, kde bohužel nabízí pouze základní funkce. Chybí také podpora skriptování, takže možnosti rozšiřování programu jsou omezeny jen na dodatečnou instalaci plug-inů formátu Adobe Photoshop. Také na uživatelském rozhraní je patrné, že je poplatné době svého vzniku, a tak nezbyvá než doufat, že v příští verzi se vývojáři více zaměří na pracovní plochu. ■ ■ ■

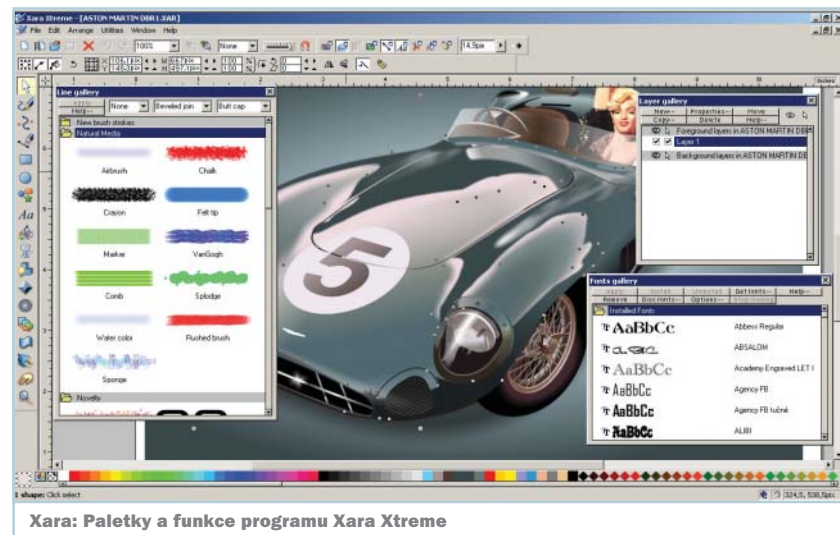
KLADY A ZÁPORY

FIREWORKS

- + bitmapové funkce
- + skriptování
- + pracovní prostředí
- + spolupráce s Dreamweaverem
- renderovací jádro
- export do vektorových formátů

XARA XTREME

- + vektorové funkce
- + podpora kreativity uživatele
- + rychlost a nenáročnost na hardware
- + export do PDF
- pracovní prostředí
- bitmapové funkce

Xara: Paletky a funkce programu Xara Xtreme